

3.4.1 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Základy společenských věd pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia (kvinta až oktáva) a čtyřleté gymnázium (1. až 4. ročník) vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Vyučovací předmět navazuje na předmět Život kolem nás a Výchovu k občanství.

V předmětu Základy společenských věd zahrnuje v jednotlivých ročnících nebo v jejich částech samostatně jednotlivé společenské vědy, filosofii a integruje tematický celek Člověk a svět práce.

Předmět Základy společenských věd přispívá svým charakterem a obsahem k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Předmět má poskytnout žákům základní všeobecný přehled, orientaci v problematice společenských věd, filosofie a etiky i v občanském životě.

Spojujícím prvkem všech ročníků je vymezení rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na svět.

Cílem výuky je jak složka vzdělávací (tedy předávání určitého souhrnu informací, včetně způsobů, jak je aktivně získávat), tak stránka výchovná (vymezit žákům základní informace z jednotlivých společenských věd upotřebitelné v praktickém životě, přispět k utváření vlastního názoru, jeho obhajoby, formování morálních zásad v rámci společenského styku aj.)

Předpokládá se úzká spolupráce zejména s vyučujícími českého jazyka, geografie, dějepisu, cizích jazyků a biologie.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován s dotací jedné hodiny za týden v 1. ročníku a po dvou hodinách týdně ve 2., 3. a 4. ročníku.

Výuka probíhá v nedělených třídách v kmenových učebnách. Kromě tradičních metod a forem výuky se předpokládá zařazení besed, exkurzí, přednášek, návštěv expozic a výstav, využívání výpočetní techniky (interaktivní tabule, výukové počítačové programy, soutěžní aplikace aj.)

Využíváme moderní metody výuky s použitím moderních technických prostředků ICT (interaktivní tabule, počítačová učebna, výukové programy). Výuku Základů společenských věd doplňujeme účastí studentů ve výzkumných programech, v projektech EU, SOČ, o návštěvy institucí apod.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Vzdělávání studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd, postup pedagogů a případná úprava výstupů se řídí doporučeními spolupracujícího školního poradenského pracoviště.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných:

Při vzdělávání mimořádně nadaných studentů způsob výuky vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciaci:

- individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- účast na soutěžích např. SOČ, FinGrPlay, Filosofická olympiáda, Euroscop, Europa Secura, MootCourt...

Ve 3. a 4. ročníku nabízen společenskovední seminář, který je vyučován po dvou hodinách týdně a slouží k rozšíření učiva a nábídku praktických dovedností ve vzdělávacím celku člověk a jeho svět a člověk a svět práce.

Klíčové kompetence

Ve vyučovacím předmětu je nezbytné usilovat o to, aby si žák osvojil tyto klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení:

- Žák své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

2. Kompetence k řešení problémů:

- Žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

3. Kompetence komunikativní:

- Žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

4. Kompetence sociální a personální:

- Žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

5. **Kompetence občanské:**

- Žák informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

6. **Kompetence k podnikavosti:**

- Žák cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

7. **Kompetence digitální**

- Žák ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;

- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

METODY PRÁCE A UŽITÉ ZKRATKY

Metody motivační		
Vstupní	Rozhovor Příběhy, situace, příklady z tisku	Roz Dem
Průběžné	aktualizace obsahu (využití učiva v praxi) uvádění příkladů z praxe (využití v praxi) návštěva expozic a exkurze ilustrace, rozbor situací a aktualit asociační a brainstormingové metody dotazníky (např. osobnostní, volební kalkulačky apod)	AO Prax RozS ABM
Metody expoziční		
metody přímého přenosu poznatků	Vysvětlování a výklad Divadlo a film	Vy D+F
metody zprostředkovaného přenosu poznatků	použití tisku, názorných materiálů exkurze, besedy, aj. Ilustrace práce s učebnicí integrováno v předmětu samostatná práce skupinová práce a kooperativní učení problémové výukové metody čtením a psaním ke kritickému myšlení výzkum Výukové aplikace, online soutěžní programy	Dem Ilu PsU INT sampr SPKU PVM RWCT IVT
Metody fixační		
metody opakování a procvičování učiva	metody kognitivních operací metoda opakování pomocí učebnice souvislý ústní projev návčik rozumových dovedností projekt didaktická hra dramatizační metody třífázový model E-U-R	Fix Op ÚP RoD Hra Hra E-U-R
Metody diagnostické a klasifikační		
metody hodnocení, kontroly a klasifikace	informační zkoušení v lavicích individuální ústní zkoušení písemná zkouška metoda hodnocení písemného projevu metoda hodnocení pracovní aktivity rozbor (analýza) studentských prací řízený rozhovor projekt, referát, esej	IZL IndZ PP HPP PH AŽP

	Předmět:	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD				
	Ročník:	KVINTA / 1. ROČNÍK				
	Téma:	Školní výstup – ŽÁK:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:	Formy a Metody výuky:	Evaluační nástroj:
1.	psychologie	Seznámí se s výběrem společenských věd v rámci ZSV Roztřídí jednotlivé disciplíny a objasní jejich význam použitím vhodných příkladů Rozliší biologické a sociální potřeby Uvědomí si vzájemný vliv biologické a psychické složky člověka	Obecné otázky psychologie Předmět a členění psychologických disciplín Historický vývoj a současnost psychologie Člověk jako biosociální bytost – potřeby člověka	OSV MkV VDO VMEGS Mezipředmětové vztahy: D,ČJ, cizí jazyky, Bi, Z	V průběhu celého studia: exkurze, besedy (Nevypust' duši), divadlo a film, výzkum Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí: Roz Dem AO Prax RozS ABM Vy Dem Ilu PsU INT SSPK PVM RWCT Fix Op ÚP	IZL IndZ PP HPP PH AZP
2.	psychologie	Objasní rozdíl mezi chováním a prožíváním. Uvede vhodné příklady Charakterizuje čítí jako poznávací proces Aplikuje poznatky z biologie Výjmenuje a charakterizuje užitím vhodných příkladů různé druhy počitků Rozpozná rozdíl mezi počitkem a vjemem Dokáže uvést různé druhy vnímání Charakterizuje různé druhy představ, dokáže je rozlišit Uvede rozdíl mezi smyslovým a rozumovým poznáním Rozpozná jednotlivé myšlenkové operace V praxi si uvědomí rozdíl mezi myšlenkovými operacemi Sám vymyslí příklady operací Uvede souvislost mezi myšlením a řečí Seznámí se s fázemi paměti a jejími druhy Dokáže uvést praktické příklady Spolupracuje na dané téma ve skupině	Psychické procesy – prožívání a chování čítí, druhy počitků vnímání představivost, představy myšlení, myšlenkové procesy, druhy myšlenkových operací, řeč vnitřní a vnější paměť	OSV MkV Mezipředmětové vztahy: D, ČJ, cizí jazyky, Bi, Z		Řízený rozhovor IZL IndZ PP HPP PH AZP

3.	psychologie	Seznámí se s druhy pozornosti Uvede příklady z praxe Seznámí se se znaky citů, druhy a významem citů v životě člověka	Psychické stavy – pozornost, vědomí, emoce	OSV MkV Mezipředmětové vztahy: D, jazyky, Bi, Z	RoD Hra E-U-R	IZL IndZ PP HPP PH AZP
4.	psychologie	Uvede charakteristické znaky osobnosti Použije poznatky z učiva o dědičnosti a vlivu prostředí na rozvoj osobnosti Uvědomuje si odlišnosti v chování lidí podle typů osobnosti Seznámí se s různými druhy teorií osobnosti Uvede hlavní představitele těchto teorií Seznámí se s druhy temperamentu podle různých typologií Pokusí se zařadit sebe sama do některé z typologií Dokáže popsat charakter známého člověka či sebe sama Dokáže použít poznatky a aplikovat je na vlastní osobu Zařadí do souboru vlastností osobnosti Objasní, čím je inteligence determinována Seznámí se s metodou zjišťování IQ Vyjmenuje stupně inteligence Zná bodovou hodnotu průměrného IQ	Psychické vlastnosti a psychologie osobnosti - schopnosti, vloh, návyky vědomosti, dovednosti inteligence temperament, charakter	OSV MkV Mezipředmětové vztahy: ČJ, cizí jazyky, Bi, Z	Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí: Roz Dem AO Prax RozS ABM Vy Dem Ilu PsU INT SSPK PVM RWCT Fix Op ÚP	IZL IndZ PP HPP PH AZP řízený rozhovor projekt, referát, esej
5.	psychologie	Seznámí se s termíny aktivace a motivace a dokáže je použít Rozezná základní druhy lidské činnosti Seznámí se s druhy her a použije příklady z dětství Dokáže navrhnout vhodnou strategii učení Uvědomí si možnosti, jak zlepšit podmínky učení	Psychologie činnosti – aktivace, motivace Hra, učení, práce	OSV MkV VDO VMEGS Mezipředmětové vztahy: ČJ, cizí jazyky, Bi, Z	RoD Hra E-U-R	IZL IndZ PP HPP PH AZP

		Seznámí se s efektivním učením a významem práce				
6.	psychologie	Rozliší konflikt vnitřní a vnější Prostřednictvím hry se pokusí navrhnout vhodné řešení daného konfliktu Seznámí se s druhy konfliktů a jejich podstatou Seznámí se s některými metodami zvládání stresu	Řešení konfliktů, zvládání stresu a frustrace Deprivace	OSV MkV VDO VMEGS Mezipředmětové vztahy: Čj, cizí jazyky, Bi		IZL IndZ PP HPP PH AZP
7.	psychologie	Seznámí se s charakteristickými rysy jednotlivých vývojových etap v životě člověka Dokáže diskutovat o proměnách věkových limitů, především u přechodu k dospělosti Porovná svou osobnost s předpokládanou vývojovou etapou dle věku	Základy vývojové psychologie Vývojové etapy v životě člověka Vyšetřování školní zralosti Piagetův a Ericksonův přístup ve vývojové psychologii	OSV Mezipředmětové vztahy: Bi, cizí jazyky		IZL IndZ PP HPP PH projekt

	Předmět: Ročník:	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD SEXTA/2. ročník				
	Téma:	Školní výstup – ŽÁK:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:	Formy a Metody výuky:	Evaluační nástroj:
1.	Sociologie	Seznámí se s obsahem, cílem a předmětem zkoumání sociologie Vymezí rozdíl mezi laickým a vědeckým pohledem na svět a společnost Zařadí disciplínu v rámci společenských věd	Úvod do sociologie Sociologické disciplíny, předmět a význam, vztah k ostatním vědám	OSV MkV VDO Mezipředmětové vztahy:	Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí: Roz Dem	IZL IndZ PP HPP PH

		<p>Uvědomí si složitost fungování společnosti</p> <p>Formuluje argumenty jednotlivých výkladů</p> <p>Hledá souvislosti v dějinách lidstva</p> <p>Najde v tisku problémy se sociální tematikou</p> <p>Dokáže formulovat problém a vyjádřit se k němu</p> <p>Seznámí se s metodami sociologického výzkumu</p> <p>Orientuje se v základních metodách</p> <p>Dokáže některé metody využít v samostatné práci</p> <p>Dokáže kriticky vyhodnotit vlastní práci</p>	<p>Historický vývoj a současná sociologie</p> <p>Sociální versus sociologický problém</p> <p>Metody zkoumání v sociologii</p> <p>Sociologický výzkum – zadání a podmínky dlouhodobé samostatné práce</p>	D, Z, ČJ, cizí jazyky	<p>AO</p> <p>Prax</p> <p>RozS</p> <p>ABM</p> <p>Vy</p> <p>Dem</p> <p>Ilu</p> <p>PsU</p> <p>INT</p> <p>SSPK</p> <p>PVM</p> <p>RWCT</p>	AZP Výzkum
	SOCIOLOGIE	<p>Vysvětlí význam socializace pro člověka</p> <p>Uvede způsoby socializace</p> <p>Objasní význam sociální kontroly ve skupině</p> <p>Seznámí se s druhy sociálního učení</p> <p>Uvědomí si význam konformity a nonkonformity, negativní a pozitivní deviace</p>	<p>Socializace jedince a regulace lidského chování</p> <p>Konformita</p> <p>Sociální deviace a sociální patologie</p>	<p>OSV</p> <p>MkV</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>D, ČJ, cizí jazyky</p>	<p>Fix</p> <p>Op</p> <p>ÚP</p> <p>RoD</p> <p>Hra</p> <p>E-U-R</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>
3.	SOCIOLOGIE	<p>Seznámí se se zásadami efektivní komunikace</p> <p>Na konkrétních příkladech vysvětlí pojem asertivní chování</p> <p>Charakterizuje aspekty verbální, neverbální a masové komunikace</p>	<p>Sociální komunikace verbální a neverbální, masová</p> <p>Asertivita</p>	<p>OSV</p> <p>MkV, MV</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>ČJ, cizí jazyky</p>	<p>Sociologický dotazník (30 let svobody)</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>
4.	SOCIOLOGIE	<p>Objasní termíny horizontální a vertikální diferenciaci společnosti</p> <p>Dokáže uvést příklady jednotlivých stratifikačních systémů</p> <p>Charakterizuje a uvede příklady různých sociálních útvarů a sociálních rolí v něm</p> <p>Klasifikuje sociální skupiny podle různých kritérií</p> <p>Vysvětlí termíny a uvede konkrétní příklady</p>	<p>Sociální diferenciaci společnosti vertikální a horizontální</p> <p>Sociální mobilita</p> <p>Základní sociální útvary</p> <p>Sociální skupiny</p> <p>Sociální pozice a sociální role</p>	<p>OSV</p> <p>MkV</p> <p>VMEGS</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>D, ČJ, cizí jazyky, Z</p>		<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>

5.	Religionistika	<p>Seznámí se s charakteristikou, znaky, zvyklostmi a dogmaty světových náboženství</p> <p>Seznámí se s mýtem jako literárním druhem, který si nenárokují přírodovědné poznání světa</p> <p>Porovná rozdíly mezi symboly a tradicemi</p> <p>Rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti</p> <p>Uvědomí si nebezpečí sektářského myšlení a náboženského fundamentalismu</p> <p>Dokáže vysvětlit rozdíl mezi islámem a islamismem</p>	<p>Světová náboženství a sekty:</p> <p>Polyteismus, monoteismus, ateismus, agnosticismus</p> <p>Hinduismus, buddhismus, taoismus</p> <p>Židovství, křesťanství, islám</p> <p>Církev, sekty</p>	<p>OSV</p> <p>MkV</p> <p>VDO</p> <p>VMEGS</p> <p>zeměpis, dějepis</p>	<p>Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí:</p> <p>Roz</p> <p>Dem</p> <p>AO</p> <p>Prax</p> <p>RozS</p> <p>ABM</p> <p>Vy</p> <p>Dem</p> <p>Ilu</p> <p>PsU</p> <p>INT</p> <p>SSPK</p> <p>PVM</p> <p>RWCT</p> <p>Fix</p> <p>Op</p> <p>ÚP</p> <p>RoD</p> <p>Hra</p> <p>E-U-R</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>
----	----------------	--	--	---	--	--

6.	Politologie	<p>Uvědomí si historické souvislosti vzniku státu</p> <p>Vyjmenuje nejstarší typy státu</p> <p>Dokáže definovat pojem stát</p> <p>Seznámí se s teoriemi vzniku státu</p> <p>Aplikuje poznatky z jiných věd na dané téma</p> <p>Definuje pojem občan, národ, státní příslušnost, národnost</p> <p>Seznámí se se způsoby získání občanství</p> <p>Dokáže uvést příklady či příběhy lidí v souvislosti s udělováním občanství</p>	<p>Stát – historické a současné pojetí státu</p> <p>Pojem a vznik státu</p> <p>Občan a stát – občanství, národ, státní příslušnost, národnost</p>	<p>Průřezové téma</p> <p>OSV</p> <p>VDO</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Dějepis, Čj, cizí jazyky, Z</p>	<p>V průběhu celého studia: exkurze, besedy, divadlo a film, návštěvy institucí (Parlament ČR, Euroscola), soutěže (Euroskop)</p> <p>Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí:</p> <p>Roz</p> <p>Dem</p> <p>AO</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>
7.	Politologie	<p>Charakterizuje státní moc, její fungování a vztahy mezi jednotlivými druhy státní moci</p> <p>Dokáže uvést orgány státní moci v ČR</p> <p>Seznámí se s formami a druhy států</p> <p>Definuje pojmy demokracie přímá a nepřímá a její formy</p> <p>Charakterizuje právní stát</p> <p>Dokáže vyjmenovat hlavní politické strany v ČR, dokáže o nich vyhledat základní údaje</p> <p>Spolupracuje se spolužáky na vytvoření strany nebo hnutí</p> <p>Objasní podstatu politického pluralismu ve státě, objasní nebezpečí politických ideologií</p>	<p>Státní moc</p> <p>Formy a druhy států</p> <p>Demokratický právní stát</p> <p>Politické strany, politické ideologie</p> <p>Volby a volební systémy</p>	<p>OSV</p> <p>VDO</p> <p>MV</p> <p>MkV</p> <p>Dějepis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Cizí jazyky</p>	<p>Prax</p> <p>RozS</p> <p>ABM</p> <p>Vy</p> <p>Dem</p> <p>Ilu</p> <p>PsU</p> <p>INT</p> <p>SSPK</p> <p>PVM</p> <p>RWCT</p> <p>Fix</p> <p>Op</p> <p>ÚP</p> <p>RoD</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>

		Prostřednictvím workshopu zrealizuje fiktivní volby Dokáže rozlišit volební systémy a uvést jejich výhody a nevýhody			Hra E-U-R	
8.	Politologie	Objasní důvody evropské integrace a uvede orgány EU, včetně jejich funkcí Posoudí vliv začlenění ČR do EU Zná významné mezinárodní organizace, včetně jejich funkcí Uvede instituce, na které se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí	Mezinárodní vztahy Supervelmoc, hegemon, satelit Globalizace Význam, účel a rozhodovací procesy významných mezinárodních organizací: EU, NATO, OSN	OSV VDO MV MkV VMEGS Dějepis Zeměpis Cizí jazyky		

	Předmět: Ročník:	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD SEPTIMA/3. ročník				
	Téma:	Školní výstup – ŽÁK:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:	Formy a Metody výuky:	Evaluační nástroj:
1.	Právo	Seznámí se se základními pojmy a vývojem práva Aplikuje znalosti z dějepisu Dokáže rozlišit mezi právem a morálkou	Základy teorie práva – pojem a vývoj práva, vztah mezi morálkou a právem	VDO OSV EV Dějepis, Čj	Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí: Roz	IZL IndZ PP HPP PH AZP

2.	Právo	Charakterizuje právní řád ČR Používá správnou terminologii ve vyjadřování Seznámí se s druhy právních norem Definuje pojem sankce Charakterizuje právní předpisy a seznámí se s důležitými pojmy v nich	Právní řád ČR Právní normy – druhy právních norem, sankce, Právní předpisy – platnost, působnost a účinnost právních předpisů	VDO OSV MkV	Dem AO Prax RozS ABM Vy Dem	IZL IndZ PP HPP PH AZP
3.	Právo	Seznámí se s Ústavou ČR a jejím vývojem Zná důležitá data vzniku a vývoje ústav v dějinách ČR Dokáže vyjmenovat práva a svobody z Listiny a zařadit je podle typu Uvědomí si význam oddělení moci zákonodárné, výkonné a soudní, rozliší příslušné instituce v ČR a jejich pravomoci Zopakuje pojem vyšší územní samosprávné celky, obec, orgány obce, volby do místní samosprávy Dokáže vyjmenovat vyšší územní samosprávné celky a orientovat se na mapě	Ústavní právo: Listina základních práv a svobod Ústava České republiky	VDO OSV MkV MV EV zeměpis Dějepis	Ilu PsU INT SSPK PVM RWCT Fix Op ÚP RoD Hra E-U-R	IZL IndZ PP HPP PH AZP
4.	Právo	Dokáže charakterizovat pojem vlastnictví Seznámí se s formami vlastnictví a uvede příklady Seznámí se s problematikou soukromého práva Seznámí se s problematikou rodinného práva Vysvětlí formy uzavření manželství Vyjmenuje funkce rodiny a proměny rodinného soužití v dějinách s důrazem na podoby skládaných rodin Diskutuje o postavení dětí v rodině Dokáže uvést formy náhradní rodinné péče	Občanské právo: Majetkové vztahy, vlastnické právo, smlouvy Manželství a rodina, náhradní rodinná péče Právní postavení a specifická ochrana dětí	VDO OSV EV Čj	Návštěvy institucí (soud) Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí: Roz Dem AO Prax RozS ABM	IZL IndZ PP HPP PH AZP

5.	Právo	Seznámí se s problematikou pracovního práva Pokusí se sepsat pracovní smlouvu Zná práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance včetně zvláštních podmínek práce mladistvých a žen	Pracovní právo: Pracovní smlouvy – jejich druhy Práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance Zvláštní podmínky práce žen a mladistvých	VDO OSV VkJ EV	Vy Dem Ilu PsU INT SSPK PVM RWCT	IZL IndZ PP HPP PH AZP Projekt
6.	Právo	Seznámí se s problematikou trestního práva Definuje trestný čin Rozliší mezi přestupkem a trestným činem Seznámí se s druhy trestných činů Seznámí se s orgány činnými v trestním řízení Rozezná občanskoprávní a trestněprávní soudní řízení Navštíví soudní přelíčení a je aktivní v diskusi	Trestní právo: Druhy trestných činů a druhy trestů, přestupky Orgány činné v trestním řízení Soudní řízení	VDO OSV MkJ EV	Fix Op ÚP RoD Hra E-U-R	IZL IndZ PP HPP PH AZP referát
7.	Ekonomie	Seznámí se s obsahem, cílem a předmětem zkoumání Dokáže rozlišit význam pojmů ekonomie a ekonomika Definuje ekonomii jako společenskou vědu Získá přehled o původu základních ekonomických teorií Seznámí se s názory na fungování hospodářství v různých etapách společenského vývoje	Ekonomie jako společenská věda Pojmy ekonomie a ekonomika Historický vývoj ekonomických teorií	Průřezové téma OSV VDO VMEGS Mezipředmětové vztahy: Dějepis	V průběhu celého studia: exkurze, besedy, divadlo a film, výzkum Učitel dle svého uvážení a znalosti	IZL IndZ PP HPP PH AZP Projekt Výukový plakát

8.	Ekonomie	<p>Definuje své potřeby a aplikuje je na teorii potřeb v ekonomických vztazích</p> <p>Seznámí se se základními ekonomickými pojmy a orientuje se v souvislostech</p> <p>Na názorných příkladech spolupracuje s učitelem na definici hospodářského procesu</p> <p>Dokáže uvést příklady za svého okolí či informací z tisku</p> <p>Pochopí základní principy fungování tržní ekonomiky</p> <p>Dokáže vysvětlit pojem „neviditelná ruka trhu“</p> <p>Definuje poptávku a nabídku</p> <p>Uvědomí si vztah a vliv nabídky a poptávky a konkurence na tvorbu ceny</p>	<p>Základní ekonomické pojmy:</p> <p>Potřeby, statky, ekonomické subjekty, výrobní faktory, spotřeba, hospodářský proces</p> <p>Trh: nabídka, poptávka, cena, konkurence</p>	<p>OSV</p> <p>VDO</p> <p>MV</p> <p>VP</p> <p>Bi, Z, M</p>	<p>klimatu třídy volí:</p> <p>Roz</p> <p>Dem</p> <p>AO</p> <p>Prax</p> <p>RozS</p> <p>ABM</p> <p>Vy</p> <p>Dem</p> <p>Ilu</p> <p>PsU</p> <p>INT</p> <p>SSPK</p> <p>PVM</p> <p>RWCT</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p>
9.	Ekonomie	<p>Naučí se rozčlenit národní hospodářství na ekonomické sféry</p> <p>Rozliší výrobní a nevýrobní sektor</p> <p>Dokáže přiřadit jednotlivé ekonomické obory do hospodářských sfér</p> <p>Seznámí se s podmínkami vzniku/zániku/ekonomických subjektů, jejich fungování, s řídicími a kontrolními orgány atd.</p> <p>Dokáže vyjmenovat a zařadit ekonomické subjekty a rozdělit je na ziskové a neziskové</p>	<p>Trh zboží a služeb:</p> <p>Ekonomické sféry</p> <p>Subjekty národního hospodářství</p> <p>Firmy a jejich právní formy</p> <p>Neziskový sektor</p>	<p>OSV</p> <p>VP</p> <p>zeměpis, cizí jazyky, M</p>	<p>Fix</p> <p>Op</p> <p>ÚP</p> <p>RoD</p> <p>Hra</p> <p>E-U-R</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p> <p>Projekt</p>

10.	Ekonomie	<p>Uvědomí si rozdíl mezi dobrovolnou a nedobrovolnou zaměstnaností</p> <p>Navštíví Úřad práce a seznámí se s jeho činností</p> <p>Prakticky se připraví na pracovní pohovor</p> <p>Dokáže v tisku vyhledat pracovní nabídky a reagovat na ně</p> <p>Na praktické ukázce si uvědomí význam existence peněz v porovnání s barterem</p> <p>Seznámí se s vývojem peněz</p> <p>Vysvětlí funkce peněz a vliv inflace na ně</p> <p>Uvědomí si dopad inflace na život ve společnosti</p> <p>Seznámí se s aktuální inflací ve státě</p> <p>Seznámí se se soustavou bank v ČR</p> <p>Orientuje se v produktech nabízených komerčními bankami a jinými finančními institucemi</p> <p>Student vysvětlí význam a úkoly Centrální banky</p> <p>Zná požadavky na založení účtu</p> <p>Dokáže vyjmenovat několik názvů bank</p> <p>Student rozumí pojmu cenný papír a popíše základní druhy</p> <p>Získá základní informace o burzách, jejich fungování a osobách, které se na ní pohybují</p> <p>Zná aktuální měnové kurzy hlavních světových měn</p> <p>Dokáže aplikovat poznatky z učiva o fungování trhu a použít je</p>	<p>Trh výrobních faktorů:</p> <p>Práce a nezaměstnanost</p> <p>Peníze – podstata a vznik, cena a inflace, cenné papíry, konvertibilita měny, kurzy</p> <p>Bankovní soustava:</p> <p>Centrální banka a komerční banky</p> <p>Finanční instituce a jejich produkty</p>	<p>OSV</p> <p>MV</p> <p>VDO</p> <p>VMEGS</p> <p>Z, M</p>	<p>Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí:</p> <p>Soutěž (např. FinGr)</p> <p>Roz</p> <p>Dem</p> <p>AO</p> <p>Prax</p> <p>RozS</p> <p>ABM</p> <p>Vy</p> <p>Dem</p> <p>Ilu</p> <p>PsU</p> <p>INT</p> <p>SSPK</p> <p>PVM</p> <p>RWCT</p> <p>Fix</p> <p>Op</p> <p>ÚP</p> <p>RoD</p> <p>Hra</p> <p>E-U-R</p>	<p>IZL</p> <p>IndZ</p> <p>PP</p> <p>HPP</p> <p>PH</p> <p>AZP</p> <p>Referáty</p>
-----	----------	---	--	--	--	--

11.	Ekonomie	Seznámí se s nástroji hospodářské politiky státu, popíše fiskální, monetární a důchodovou politiku státu Seznámí se s aktuálním státním rozpočtem Dokáže popsat výdaje a příjmy v rozpočtu státu Uuvědomí si souvislost mikro a makroekonomiky Rozezná daně a poplatky státu, uvědomí si výdaje státu Seznámí se se záchranou sociální sítí	Úloha státu v tržní ekonomice: Státní rozpočet Daňová soustava a sociální zabezpečení	VDO		IZL IndZ PP HPP PH AZP
12.	Ekonomie	Vyhledá v tisku zprávy komentující hospodářství doma i zemí světa Student pochopí fungování hospodářského cyklu Dokáže se zamyslet nad fázemi cyklu a toto aplikovat na současnost	Hospodářský cyklus	OSV VMEGS MV Matematika		IZL IndZ PP HPP PH AZP Referáty
13.	Ekonomie	Osvětlí fungování evropské integrace Seznámí se s fungováním a organizací evropských a světových společenství Vymezí pravomoci orgánů těchto institucí	Světová ekonomika: Mezinárodní obchod	VMEGS: Žijeme v Evropě		IZL IndZ PP HPP PH AZP Referáty

	Předmět: Ročník:	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD OKTÁVA/4. ročník				
	Téma:	Školní výstup – ŽÁK:	Učivo:	Průřezová témata, Mezipředmětové vztahy:	Formy a Metody Výuky:	Evaluační nástroj:
1.	Filosofie	Objasní odlišnost pohledů speciálních věd, náboženství a filosofie člověka, vymezí vztah mezi filosofií, vědou a uměním Popíše vznik filosofie a podstatu filosofického tázání Zapojí se příspěvkem s danou problematikou Popíše, čím se zabývají jednotlivé filosofické disciplíny	Podstata filosofie, zdroje filosofického myšlení Filosofické otázky Filosofické disciplíny			IZL IndZ PP HPP PH AZP
2.	Filosofie	Porovná východiska mýtu, náboženství a filosofie Porozumí základním filosofickým pojmům	Období mýtů – hledání odpovědi na filosofické otázky	VMEGS OSV MV EV Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis,		IZL IndZ PP HPP PH AZP
3.	Antická filosofie	Pozná a seznámí se s filosofií před Sokratovských škol Dokáže zařadit jednotlivé filosofy do škol Charakterizuje základní myšlenky Seznámí se s myšlenkami v oblasti ontologie, gnoseologie i etiky u filosofů Sokrata, Platóna, Aristotela a jejich školami Uvědomí si zásadní historické souvislosti a problémy přechodu od řecké filosofie k římské	Před Sokratovské školy Sofisté, Sokrates, Platon, Aristoteles Řecká a římská filosofie po Aristotelovi, Helénismus a pozdní antika	VMEGS OSV Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis, Z		IZL IndZ PP HPP PH AZP Referáty

		Rozumí historickým okolnostem vzniku filosofického tázání				
4.	Filosofie středověku	Uvědomí si historické skutečnosti Řeší rozdíly v myšlenkách ve sporu o univerzálie Seznámí se s myšlenkami hlavních představitelů filosofie středověku Uvědomuje si význam univerzit Dokáže zhodnotit přínos metody pro et contra	Období apologetiky a patristiky Scholastika Středověká židovská a arabská filosofie	OSV VMEGS EV Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis		IZL IndZ PP HPP PH AZP Referáty
5.	Filosofie renesance a novověku	Dokáže porovnat poznatky z literatury a filosofické myšlenky tohoto období Přenesení poznatky z dějepisu do problematiky Rozliší pojmy: renesance a reformace Dokáže uvést představitele tohoto období a jejich hlavní myšlenky Postihne podstatu sporu v gnoseologii Otázky novověké gnoseologie aplikuje na znalosti matematiky, fyziky a psychologie	Charakteristika období věku renesance a reformace Reforma a reformace Empirismus a racionalismus – Descartes, Spinoza, Leibniz Lock, Hume, Berkeley	OSV EV, VDO VMEGS Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis	Učitel dle svého uvážení a znalosti klimatu třídy volí: Roz Dem AO Prax RozS	IZL IndZ PP HPP PH AZP
6.	Filosofie osvícenství	Porovná znalosti z literatury a dějepisu a přenesení je do filosofických souvislostí Dokáže uvést představitele tohoto období a jejich hlavní myšlenky Zhodnotí přínos osvícenství pro současné politické uspořádání Dokáže argumentovat v otázce osvícenského pojetí pokroku a rozumu	Osvícenství ve Francii – materialisté a encyklopedisté Osvícenství v Německu Immanuel Kant	OSV, VDO VMEGS Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis, Z	ABM Vy Dem Ilu PsU INT SSPK PVM	IZL IndZ PP HPP PH AZP Referáty
7.	Německá romantická filosofie	Dokáže uvést představitele tohoto období a jejich hlavní myšlenky Uvažuje o vztahu člověka a přírody	Filosofie Fichte, Schellinga a Hegela	OSV	RWCT Fix Op	IZL IndZ PP

		Zhodnotí přínos a limity Hegelova pojetí dějin		Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis	ÚP RoD Hra E-U-R	HPP PH AZP Referáty
8.	Filosofické systémy 19. a 20. století	Dokáže uvést představitele tohoto období a jejich hlavní myšlenky Uvědomí si zásadní změny ve filosofickém myšlení Vyhodnotí návaznost jednotlivých myšlenek a jejich význam pro současného člověka Rozumí podstatě doby postmoderní a postfaktické Objasní vliv světových událostí na proměny filosofického tázání Vnímá spojitost filosofie s dalšími oblastmi lidské činnosti, především literatury	Pozitivismus, iracionalismus existencialismus, pragmatismus, fenomenologie, marxismus, postmoderna	OSV, MV VDO, EV Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis		IZL IndZ PP HPP PH AZP Referáty
9.	ČESKÉ FILOSOFICKÉ MYŠLENÍ	Přenesení poznatky z dějepisů do problematiky Dokáže uvést představitele a jejich hlavní myšlenky Uvědomí si vliv světového a místního dění na formování filosofických otázek a zároveň jejich řešení	Vývoj české filosofie v dějinách, hlavní představitelé, jejich přínos	OSV, MV, EV Mezipředmětové vztahy: ČJ, dějepis		IZL IndZ PP HPP PH, AZP